

ANNELI TIKKANEN-RÓZSA

Jäähyväiset

– vai uusi mahdollisuus?

Finn-Kirja 2019

Ruotsinsuomalaiset kirjamesnut

Ensimmäiset ruotsinsuomalaiset kirjamesnut pidettiin Suomen instituutissa Tukholmassa lauantaina 5.10.2002 Finn-Kirjan ja RSKY:n toimesta. Messuille kutsuttiin juhlapuhujaksi ja kunniavieraksi Finn-Kirjan Varkauteen muuttanut kirjailija Antero Pitkänen. Messuilla oli mukana esittelemässä ja myymässä kirjojaan mm. Veikko Luukkonen, Laila Holm, Rainer Ellilä, Saara Beckman, Annikki Crona, Heikki Kotka, Anita Sällberg, Irja Olsson-Pajala, Katriina Rantapirtti, Mikko Anttila ja Kirsi Blomberg.

Messuilla julkaistiin RSKY:n runoantologia *Sormien lomista soljunut elämä* ja Finn-Kirjan ensimmäinen **Kulttuurikalenteri 2003**.

Pisin ohjelmanumero (Liekin uutisen mukaan) oli RSKY:n lausujaryhmän ohjelma, sama jonka he olivat esittäneet Lahden runomaratonissa edellisenä kesänä. Siinä esiintyivät Suune Reinikainen, Sinikka Saarela, Iris Lundberg, Heikki Kotka ja huilisti Kimmo Louhelainen.

Ensimmäiset ruotsinsuomalaiset kirjamesnut onnistuivat yliodotusten. Väkeä oli tuvan täydeltä, oikeastaan paljon ylikin, enemmän kuin Topelius saliin mahtui. Seuraavat kirjamesnut luvattiin järjestää isompaan saliin.

Messuemäntinä häärivät järjestäjäyhdistysten puheenjohtajat Anneli Tikkanen-Rózsza, Finn-Kirja ja Tuija Liiti, RSKY.

Toiset ruotsinsuomalaiset kirjamesnut Finn-Kirja järjesti yhdessä RSKY:n kanssa Suomen instituutissa 11.10. 2003, nyt Sibeliussalissa.

”Kirjamesnujen idea on kotoisin Finn-Kirjan puheenjohtajalta Anneli Tikkanen-Rózsalta. Messujen tarkoitus on antaa mahdollisuus kaikille ruotsinsuomalaisille kirjojaan julkaisseille tulla esille, olivatpa he julkaisseet omakustanteita, tai kustantajien kautta. Kaikillahan on samat vaikeudet markkinoiden suh-

teen. Kaikkien kirjailijoiden tulisi pitää yhtä, puhaltaa yhteen hiileen ja ostaa toistensa kirjoja. Finn-Kirja laittaa mielellään kotisivulleen markkinointivinkkejä, kunhan vain ilmoitatte tietonne Anneli Tikkanen-Rózsalle.

Kirjamessuilla oli runsaasti ohjelmaa. Instituutin puolesta Anita Kangas toivotti yleisön tervetulleeksi. Laulajatar Heidi Kaarto lauloi ruotsinsuomalaisten tekemiä iskelmiä Kimmo Louhelaisen säestyksellä. Salme Kosunen ja Heikki Kotka esitivät lausuntaohjelman. Jokainen kirjailija sai esitellä teoksiaan tai jotkut esiteltiin. Ohjelman jälkeen alkoi kirjojen myynti.

Ohjelman pääesiintyjä oli Göteborgissa asuva tunnettu kirjailija Asko Sahlberg, jonka esitelmää ”Kirjailijana Ruotsissa – kielen rajapintoja luotsaamassa” kuunneltiin suurella mielenkiinnolla.

Kirjailijoita ja kustantajia oli läheltä ja kaukaa. Heimo Koskilampi tuli Örebrosta esittelemään viimeisintä kirjaansa *Kirje Sinulle*, joka käsittelee...” (LIEKKI 4/2003)

Muista kirjailijoista mainittakoon mm. Irja Pajala-Olsson, Kaino Ranén, Börje ja Annikki Crona, Rainer Ellilä (joka myös esiintyi), Terttu Pihlajamaa, jonka pöydällä oli koko hänen kustantamonsa kirjo, Ester M. ja Marianne Wallin esittelemässä Finn-Kirjan painotuoretta lastenkirjaa *Jessen avaruusmatka*.

Kolmannet kirjamessut olivat seuraavana syksynä 2004. Ruotsinsuomalaisista kirjamessuista oli tullut jo perinne. Näillä messuilla esiintyivät mm. Sinikka Saarela ja Virpi Peuhkuri, jotka esiteltiin myös messuilla julkaistussa Ruotsinsuomalainen kalenteri 2005.

Syksyllä 2005 emme voineet enää pitää kirjamessuja Suomi-instituutissa, koska meillä RSKY:n kanssa ei ollut varaa maksaa instituutin vaatimaa vuokraa. Messuista koituvat muut kulut kuten kirjailijoiden mahdolliset matkat, esiintyjät jne maksoi aina Finn-Kirja ja RSKY. Muille kustantamoille ja omakustantajille mukana olo oli aina ilmaista. Aikaisemmin

meidän ei ollut tarvinnut maksaa vuokraa instituutille, joten messujen järjestäminen oli ollut mahdollista.

Mutta sitten **kevällä 2006** voitiin järjestää Ruotsinsuomalaiset kirjamesut ensimmäistä kertaa Tukholman ulkopuolella, Eskilstunan kaupungin kirjastossa. Samanaikaisesti siellä oli RSKY:n, Finn-Kirjan ja LIEKIN 30-vuotisjuhlanäyttely. Näyttely oli avoinna kolme viikkoa, siitä vastasi RSKY:n silloinen puheenjohtaja ja Eskilstunan kulttuurikoordinoija Maire Dahlman. Messujen tervetuliaispuheen piti Suomen kunniakonsuli Bengt Bergstrand. Tilaisuudessa esiintyi myös lapsikuoro Satakielet ja Ari Haatainen soitti haitaria. Finn-Kirja julkaisi messuilla kaksi uutta kirjaa, joista toisen, *Metsä laulaal/ Skogen sjunger*, tekijä Maini Sorri esiintyi, toinen julkaistu kirja oli Maria Laukkasen *Etäiset ajatukset*. Messuilla oli tietysti myös Eskilstunan kynäilijät ja Anja Karlsson näytti miten kirjoihin voi uusia kansia.

Finn-Kirjan alkuun panemat messut jäivät elämään, vaikka enää niitä ei järjestänytkään yksin Finn-Kirja. Finn-Kirja oli kuitenkin mukana järjestelyissä kun Ruotsinsuomalaiset kirjamesuilla oli uusi tuleminen 16.10.2010 yhdessä YYA-verkoston kanssa ja seuraavana vuonna 22.10.2011 jolloin mukana oli jo suurempi järjestäjäporukka. Silloin messuista ruvettiin käyttämään nimeä Ruotsinsuomalaiset kirja- ja kulttuurimesut, ja ne olivat laajentuneet, luiskahtaneet pois alkuperäisen Finn-Kirjan idean kaavoittamasta suunnasta. Siitä lähtien Finn-Kirja on ollut messuilla vain esittelemässä uusia kirjojaan tai sen kirjailijat ovat olleet myymässä siellä omia kirjojaan.

Muita myyntitilaisuuksia

Finn-Kirja on osallistunut eri myyntitilaisuuksiin kuten jo aikaisemassa historiikissa on kerrottu (Maailman pisin kirjaöpöytä Drottningsgatanilla 80-luvun lopussa jne). Olemme yrittäneet myydä kirjojamme mm. Rinkebyn kirjamesuilla 2005, mutta